

ДО
ЧЛЕНОВЕТЕ НА СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ НА
ВИШНИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

От 2011 г. БИПИ наблюдава изборите на административни ръководители в органите на съдебната власт. От тогава до сега процедурата претърпя редица промени, повечето от които са в положителна посока. Ще споменем само, че всички изискуеми документи се публикуват на интернет страницата на Висшия съдебен съвет, съхранява се архив на процедурата, събеседванията се излъчват на живо - това е много сериозен прогрес. В настоящото писмо искаме да обърнем внимание на важен момент от тази процедура, за който вярваме, че можете да обсъдите евентуални промени.

В рамките на събеседването Вие правите преценка на кандидатите на база критерии, сред които управленска компетентност като административен ръководител, за което той/тя защитава **концепция за стратегическо управление** на съответния орган на съдебна власт – чл. 194б, ал. 1, т. 2 ЗСВ. Правилата за избор на административни ръководители за всяка колегия рамкират и **съдържанието на всяка концепция** – лична мотивация за заемане на длъжността; анализ и оценка на състоянието на съда или прокуратурата; очертаване на проблеми и достижения в досегашната дейност; и набелязване на цели за развитие и мерки за тяхното достигане.

Концепцията има особена стойност сред другите изискуеми документи към кандидатите за лидерски постове в системата. **Тя архивира управленските намерения на един кандидат за идните 5 години.** Чрез нея той представя себе си, своята грамотност, аналитичност и виждания за конкретния съд или прокуратура. Тя има ключова роля за оценката на ръководните компетентности на кандидатите в контекста на конкретните нужди на органа, за който се кандидатства. Нещо повече, концепциите образуват аудиторията на съдебната власт - чрез тях колеги, медии и общество научават за проблемите и дейността на системата от първо лице. В

БИПИ многократно сме заявявали, че системата трябва да се отваря отвътре навън и, че никой не бива да изземва гласа на магистратите. Животът на концепцията не се ограничава до процедурата, за която се създава, тя остава да *живее* с публичния образ на един съдия, прокурор или следовател.

Нерядко в голямата си част концепциите преповтарят една и съща информация, почерпена от годишните доклади на съответния орган на съдебната власт. Алармирали сме за случаи на откровено преписване от концепция на предишен кандидат¹. Попадали сме и на концепции, които представляват зле сглобена компилация от различни документи без почти никакво творчество от страна на кандидата.

Въз основа на тези наблюдения Ви предлагаме няколко насоки, по които може да се мисли за промяна на чл. 4, ал. 3, т. 6 от Правила за избор на административни ръководители на органите на съдебната власт по чл. 167, ал. 1, т. 2-4 от ЗСВ:

1) Концепцията сама по себе си не е научен труд, но въпреки това би било добре да се въведе **препоръка за цитиране на източниците**, ползвани при изготвянето ѝ. Нелицеприятно е присъствието на еднакви изречения или пасажки в текстове без препратка към оригиналната публикация, за които няма изрично изискване, но се очаква да бъдат авторски текстове. Същевременно посочването на източниците показва сериозността, задълбочеността и старанието, с които кандидатът подхожда към подготовката на своята кандидатура. Това отразява широтата на професионалния поглед към организацията и управлението на органа на съдебната власт, на съдопроизводствената и административна дейност в него.

2) Да се насърчи **творческият анализ в съдържанието на концепциите**, наместо преразказ на данни от отчетни доклади, препоръки от SVM докладите на ЕК, вътрешни правила и/или медийната стратегия на ВСС, съда или прокуратурата. Какъв е смисълът от изискването за „лична мотивация за заемане на длъжността“, когато то се припокрива в голяма степен с автобиографията на кандидатите, а „анализът и оценката на състоянието“ на органа с отчетния доклад за последната година? Преповтарянето на данни, публикувани на интернет страницата на конкретния орган на съдебна власт създава обем, не и съдържателна плътност в един текст. В тази връзка е важно да се отбележи, че **няма законово изискване за обем на концепциите** (а

¹ Като например концепцията на съдия Даниела Дончева, кандидат за председател на Апелативен съд София, в която присъстваха текстове без промяна от концепцията на Веселин Пенгезов от 2014 г.: http://www.bili-bg.org/12/654/news_item.html или сходни концепции на един и същи кандидат, който кандидатства едновременно в повече от една процедура.

може да се помисли да има, което само по себе си също е индикатор за конкретни умения) за стратегическо управление. Според нас те следва да бъдат ясни, красноречиви и разбираеми и когато се посочва проблем – срещу него да стои автентична идея за неговото разрешаване.

3) За **кандидатите от друг орган на съдебната власт**, различен от този, за който кандидатстват, да отпадне или да се модифицира изискването за анализ и оценка на състоянието на съда или прокуратурата. Невъзможно е да се очаква, че когато лице, което кандидатства за административен ръководител на административен съд например, а цялата му кариера до момента е преминала като наказателен съдия, то това лице ще бъде в състояние да направи задълбочен анализ на съответния административен съд. Още по-трудно би могло да се даде и оценка на състоянието. В тази връзка, за подобни кандидати могат да се направят препоръки **как да се преодолее незапознатостта им** със съответния съд (как да набавят информация, на какво да наблегнат и какво да избягват при подготовката и изложението на своите концепции).

Като външни наблюдатели на назначенията смятаме, че има какво да се подобри по отношение качеството на концепциите, така че те да показват действителното виждане на кандидатите за развитието на съответния орган на съдебната власт и реалното им разбиране за проблемите в него. Висшият съдебен съвет може да изиграе много съществена роля в това отношение. Ако сега Съветът отправи подобни препоръки и направи съответните промени в Правилата, това ще бъде отчетено като един уместен и позитивен жест към всички бъдещи кандидати.

24.03.2017

С УВАЖЕНИЕ,

БИЛЯНА ГЯУРОВА-ВЕГЕРТСЕДЕР
Директор на Български институт
за правни инициативи